

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

38. Amplificatur definitio Virtutis, per Inductionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

eium concurrunt , duoque elementa corpus vnum partiuntur , & noio , atque inaudito more fax super mare attollitur : ad quam , vt benignam , & humanam fortasse quispiam accoelit , propior autem factus , miserandum atque incredibile spectaculum reperit , nauigationem sine gubernatione , naufragium sine tempestate. sic presbyter cinis efficitur , immo ne cinis quidem , vt pote in aquis sparsus . Nec verò sacerdotij dignitas tanta fuit , vt honestiorem saltem mortem consequeretur , aut si nõ mortem , at certe sepulturam , quæ impijs etiam , & sacrilegis hominibus debetur.

μάτης αρε.

Amplificatur Definitio virtutis per inductionem.

CAPVT XXXVIII.

Amplificatio per inductionem. D. I. Chrysostomus in 1. Cor. 13. p. 572. oratione, quod nemo laudatur nisi à seipso. s. Chrysostomus in amplificatione plus habens finem verborum, & laxitatem.

ΤΙ ποτ' οὐν ἔστιν ἴσχυς ἀρετῆς ; ἀρα τὸ χρυσοῦν ἔχειν χαλινὸν , καὶ τελαμῶνας τοῖσ' ἄλλοις , καὶ σφραγίδα ἑσθλῶν ἐκ σφραγῶν νημάτων τυγχείων , καὶ τὰ πηκτὰ ποικίλα , καὶ χρυσοπέπλους , καὶ φάλαρα λιθοκόλλητα , καὶ πλοκάμιος χρυσοῦς σχοινίοις συμπεπλεγμένους ; ἢ τὸ δρομικὸν εἶναι καὶ εὐσεκεῖν , καὶ βαδίζειν εὐρυθώρα , καὶ ὄπισθεν ἔχειν ἴσχυα περιπέσους γενναίως , καὶ ἀνδρῶν κεντησάτων ὡς ἀποδημίας μακρῶς , τὴν ὡς πολεμίοις ἀρμόζοντα , καὶ δύναντα καὶ ὡς παρὰ τὴν μέτρα πολλὰ φέρειν ὡς ἀπαρτήματα , καὶ ὅπως γενόμενης σάξεν τὸν ἀναβάτην ; ὅσκι εὐδελον δὲ ταδτα ἴσχυς ἀρετῆς , ὅσκι ἐκείνα ; τί δὲ ὄνομα , καὶ ἡμίονον , ποῖαν φάινε ἀρετὴν εἶναι , οὐτὸ δύναντα μὲν εὐκολίας ἀθλοφορεῖν , καὶ φάδιος τὰς ὁδοὺς δεικνύειν , καὶ ὁδοὺς ἔχειν ἐξέρροτην πᾶσαις μιμνήσκων ; μήτ' ἔξωθεν αὐτοῖς περικείμενα συντελεῖν ἕως τὴν οἰκίαν ἀρετῆς ἐπιπέσει φέροντα ; οὐδ' αὖτως . ἀμπελον δὲ ποῖαν δαυμασόμεθα ; τὴν τοῖς φύλλοις κομῶσαν καὶ τοῖς κλήμασιν , ἢ τὴν τῶν καρπῶν βριθομένην ; ποῖαν δὲ ἀρετὴν ἐλάμας εἶναι φαμέν , ὅταν μεγάλας ἔχη τοὺς κλάδους , καὶ πολλὴν τὴν ἀπὸ τῶν φύλλων κόμην , ἢν ὅταν τὸν οἰκίστον καρπὸν δαψίλην καὶ πικρὰν δεισοπαρμένον ἐμφύνη ; ὅσκι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν ποικίλων διευκρινῆς

σωμὴ τὴν ἀρετὴν τῶ ἀνδρῶν , καὶ βλάβη εἶναι ἐκείνων νομισσόμενον μόνον , τὴν αὐτὴν λομανομένην . τί οὐν ἔστιν ἀρετὴ ἀνδρῶν ; οὐ χρηματικά , ἢ πονία δέσιος . οὐδ' ὑγιεία σώματος , ἢ φρονησὶς νόσθου . οὐδ' ἢ τῶν πολλῶν ὑπόληψις , ἢ ὑπὸ τῆς δόξης πονηρὰ μὲν οὐδ' τὸ ζῆν ἀπλάως , καὶ ἐκείνη , ἢ φρονησὶς ἐπὶ γένησι οὐ δάναται . οὐδ' ἢ εὐθεσρία , ἢ δαλείαν φύγης , ἀλλὰ τὴν ἀληθῶν δογματικῶν ἀκρίβεια , καὶ ἢ κατὰ τὸν βίον ὀρθότης .

Quid ergo est virtus equi? nunquid auream habere frænum , & huiuscemodi cingula , stragulorum vincula ex sericis filis contexta , tapetes variatos , auroque intertextos , phaleras gemmis distinctas , comas aureis funiculis complicatas: an verò cursu esse velocem , cruribus benè firmis numerosè incedere , & vngulas habere generoso equo dignas , robore præditum esse , longis itineribus , ac bellis idoneo , posse & in acie magno animo , & in fuga equitem incolamem conseruare? an non perspicuum est , his , non illis equi virtutem contineri? Asinorum verò , & mulorum , quam virtutem esse dices? an non posse onera commodè gestare , itinera facillè conficere , habere pedes , qui firmitate faxa imitentur? Num ea , quibus extrinsecus circumdati sunt , aliquid ad virtutem ipsorum proprium conferre dicemus? nequaquam . Vincam deinde quam admirabimur? folijs comatam , & palmitibus an fructu onustam? Quam etiam oliuæ virtutem esse dicimus? cum magnos habet ramos , & multam foliorum comam? an cum suum fructum vberem , & in omnes partes dispersum ostendat? Sic igitur etiam in hominibus facimus : discernamus virtutem hominis , idque solum damnum existimemus , quod illam violent . Quid igitur est virtus hominis? non pecunia , vt paupertatem metuas : nec sanitas corporis , vt timeas morbum ; non multitudinis opinio , vt suspectam habeas existimationem malam , nec vita per se sola sine accensione , certoque proposito sine , vt mors tibi formidabilis existat : nec libertas , vt seruitutem fugiat , sed verè doctrinæ diligens studium , & vitæ honestas .

Ff A M.